

Psychologický ústav ČSAV

ZÁŘÍ 1985

Josef Brožek

Závěrečná souborná pracovní zpráva

V rámci výměny vědeckých pracovníků mezi ČSAV a NAS /Amer. National Academy of Sciences/ jsem byl na stáži v Psychologickém ústavu ČSAV v době květen-září 1985.

Poděkování

Na tomto místě chci poděkovat prof. dr. M. Kodýmovi, řediteli ústavu, sekretariátu ústavu a ČSAV jako celku, za umožnění této pracovní návštěvy a mnohým kolegům na pracovištích akademií /ČSAV, SAV/ a univerzit /Univerzita Karlova, Univerzita J.A. Komenského, Univerzita Fr. Palackého, Univerzita J.E. Purkyně/, jakož i na pracovištích užité, zejména poradenské psychologie za informativní rozhovory.

Pracovní program

Můj pracovní program měl tři hlavní body:

- 1/ Vydání rukopisných zlomků z pera J.E. Purkyně, týkajících se psychologie
- 2/ Studium vývoje užité psychologie v Československu, s důrazem na léta mezi světovými válkami
- 3/ Současná psychologie v Československu.

Besedy s kolegy

Veřejné přednášky jsem nepokládal za vhodné. Zato mne těšily besedy s menšími kroužky vědeckých pracovníků. Tyto besedy se konaly v Praze na katedře psychologie Univerzity Karlovy /prof. dr. Jaromír Janoušek/ a Psychologického ústavu ČSAV /předs. prof. dr. Miroslav Kodým/, v Bratislavě jsem měl besedy s pracovníky Ústavu experimentální psychologie.

Mimo to jsem vítal možnost osobních pracovních schůzek s dlouhou řadou vedoucích činitelů a vědeckých pracovníků v zemích českých i na Slovensku.

Měsíční pracovní zprávy

Chronologie, náplň a pracovní výsledky byly zachyceny v pěti detailních měsíčních zprávách. Nebudu se tudíž k těmto

detailům vracet. Soupis prací je přiložen.

Pracovní perspektivy

V daném čase bylo možno zpracovat archivní a literární zdroje týkající se tří důležitých aspektů vývoje rané užití psychologie: 1/ výuky a výzkumu na Karlově Univerzitě, 2/ složitě historie centrální instituce pro studium a užití psychologie práce, 3/ vývoj české psychologie práce /psychotechniky/ v rámci psychologie světové. Výsledkem jsou tři články, které podávají nové informace, získané zejména na základě studia archivních dokumentů.

V omezeném čase, který byl k dispozici, nebylo možno zpracovat všechna témata, která do časového úseku mezi světovými válkami patří. Jsou to:

- 1/ Vývoj poradenství /včetně archivního materiálu připojeného k fondu Ústředního archivu ČSAV "MAP 361 Psychotechnický ústav",
- 2/ Psychodiagnostika dítěte,
- 3/ Psychologie užitá v průmyslu,
- 4/ Minibiografie významných pracovníků /jako byl Jan Doležal, Josef Stavěl a Josef Váňa/,
- 5/ Soustavné zpracování archivů pozůstalosti Jana Doležala, při katedře psychologie KU, pracovna na Hradčanech,
- 6/ Soustavná bibliografie předmětu /primární materiály/,
- 7/ Soustavná bibliografie historiografie předmětu /sekundární materiály - historické zprávy a články/.

Pisatel doufá, že alespoň některým z těchto témat se bude moci vrátit a že bude možno nalézt mladší psychology, kteří zbývající témata budou moci zpracovat. Bylo by vhodné tyto práce, po jejich dokončení, vydat souborně.

Zajímavé širší téma, překračující pole užití psychologie ale ne časový úsek meziválečný, jsou debaty a diskuse mezi předními českými psychology, jako jsou střetnutí mezi O. Chlupem a Fr. Krejčím či Josefem Váňou a Fr. Šerackým.

Josef Brožek, t.č. PsÚ ČSAV
SOUPIS PRACÍ /květen - září 1985/
PŘIPRAVENÝCH K TISKU ČI V TISKU

č = články   r = recenze   z = zprávy   j = jiné

Květen

- č "Ebbinghaus v Americe". Sborník pasovského symposia; anglicky
r V. Pečjak: Vynikající psychologové a psychologii /orig. slovin-
ský, překlad do srbochorvatštiny/. ČsPs

Červen

- č "Rané ohlasy na Ebbinghausovo dílo". ČsPs
z "Ebbinghauské symposium v Pasově". Journal of the History
of the Behavioral Sciences; anglicky
z "Mezinárodní symposium k 100 letému výročí Ebbinghausovy
monografie o paměti". ČsPs

Červenec

- č "K rané užití psychologii na Univerzitě Karlově". Historia
Universitatis Carolinae Pragensis; česky s angl. souhrnem
z "Rozrůznění zájmů v současné americké psychologii".
Bulletin Psycholog v Československu
z "Současné čínské studium historie psychologie". ČsPs

Srpen

- č "K ranému institucionálnímu vývoji užití psychologie v Česko-
slovensku" Psychologie práce". Psychologie v ekonomické praxi
č "Raná československá užitá psychologie /psychotechnika/ v mezi-
národním kontextu". Revista de Historia de la Psicología
/Valencia, Španělsko; anglicky/
z "Antropologie a raná psychologie práce /psychotechnika/ v Pra-
ze". Psychologie v ekonomické praxi

Září

- č "Jindřich Matiegka /1862-1941/ o složení lidského těla".
Čs. morfologie, česky
č "J. E. Purkyně a psychologie: Stávající úkoly vědecké a nakla-
datelské". ČsPs
č "Integrace laboratorních a senatometrických metod pro studium
složení lidského těla". Antropologie /Brno; anglicky/
j Předmluva k italskému vydání naší "Historiografie moderní
psychologie" /I. vyd., angl., 1980/
č "Purkyněův pohled na psychologii: K nadcházejícímu dvoustému
výročí narození J.E. Purkyně /1987/". ČsPs

1. Odjezd z NY
2. Příjezd do Prahy /Prof. M. Kodým a J. Hoskovec/
3. Hlášení pobytu. Detaily života
4. Seznamování s pracovníky PsÚ ČSAV
5. Pracovní schůzky s prof. Kodýmem, ráno /na Ústavu/, odp. u nás
6. Pracovní schůzka s dr. Kholm
10. Hlášení pobytu na amer. velvyslanectví
12. Pracovní schůzka s dr. Habrem /re Ústav práce a dr. Kohlem
14. DILIA /honorář za příspěvky do ČsPs/
15. Vízové oddělení Ministerstva vnitra /informace/
17. Nakladatelství ACADEMIA, dr. Adamová - Purkyniana
19. Pracovní schůzka s dr. J. Hoskovcem /historie Ústavu práce/
20. Nakl. ACADEMIA, dr. Adamová a dr. Černý, předání autor.návrhu
/Purk./
21. Prac. schůzka s dr. M. Prokopcem /antropologie/
23. Prac. schůzka s dr. J. Wolfem - sjezd Čs. antropol. společnosti
v září
- 24-27. Příprava na Pasov /Ebbinghausovské symposium/
29. Odjezd do Pasova, NSR
- 30,31. Symposium

Materiály připravené k tisku

- ČLÁNKY: "Rostoucí různorodost zájmů v současné amer. psychologii", ČsPs
"Historiografie psychologie v současné číně", ČsPs
"Ebbinghaus in America" /pro sborník pasovského symposia/
- RECENZE: V. Pečjak, Vynikající psychologové o psychologii, 1983,
ČsPs

1. Ebbinghausovské sympozium v Pasově /pokr./
2. Pokračování a návrat do Prahy
3. PaÚ ČSAV
4. ILF /Krč/, dr. Langmeier a dr. Matějček
5. Dr. Marta Langová /čs. psychologie/
6. Archiv Univerzity Karlovy /AUK/
7. AUK
8. AUK
10. AUK
11. AUK
12. Cesta do Olomouce. Katedra psychologie, dr. Ch. Valoušek
13. Olomouc: dr. Vtipil, Papica, Osladilová
14. Návrat do Prahy
17. AUK. Dr. Josef Wolf /dějiny věd/
18. AUK
19. Ústřední archiv ČSAV /ÚA/
20. prof. Otakar Matoušek /re J.E. Purkyně/
21. ÚA
24. ÚA. Dr. Panenka /poradny/
25. AUK. Dr. Langmeier a dr. Matějček
27. AUK. Doc. dr. Havránek
28. ÚA

Materiály připravené k tisku

ČLÁNEK: /pokr./ "Rané ohlasy na Ebbinghausovo dílo"

Pro ČsPs

ZPRÁVY: "H. Ebbinghaus Symposium in Passau" Pro J. Hist. Beh. Sci.
"Mezinárodní sympozium k 100 letému výročí Ebbinghausovy
monografie o paměti" Pro ČsPs

Prof. Josef BROŽEK: Pracovní výkaz - červenec 1985
-----

1. Dr. C. Dostálek /re J. E. Purkyně, 1987/
2. ÚP ČSAV
3. Dr. Milan Černý, Výzkum. psychiatr. laboratoř
4. Dr. Janko /re J.E.P., 1987/
5. Ústřední státní archiv
6. Cesta do Bratislavy - Dr. J. Daniel
7. Bratislava
8. Ústav experimentálnej psychológie, SAV
9. ÚEP, Dr. J. Daniel
10. ÚEP, beseda s pracovníky
11. Psychologický ústav UKom. - Dr. J. Koščo
12. Poradňa pre vysokoškolákov, dr. Pardel
13. Bratislava
14. Odjezd do Košic
15. Krajská pedagogicko-psychologická poradna, Košice
16. Okresní - " - - " - - " - , Trebišov
17. Košice
18. Dr. Hvozdič
19. Návrat do Bratislavy
20. Bratislava
21. Bratislava
22. ÚEP, Dr. Uherik /psychofyziol./
23. Filozofická fakulta, dr. Dobrátko /klin.psychol./
24. Psychodiagnostika /dr. Černý/, Dr. Uherik
25. Výzkum. ústav det.psychol. a psychopatologie, beseda
26. Dr. D. Kováč
27. Dr. D. Kováč
28. Návrat do Prahy
29. Katedra psychologie - knihovna
30. Katedra psychologie - knihovna
31. Katedra psychologie - dr. Hoskovec

Materiály připravené k tisku:

- Zpráva: Různorodost zájmů v současné americké psychologii
/pro Bull. Psychológ v Československu, přijato/
Článek: K ranné užité psychologii na Univerzitě Karlově
/pro Acta Univ. Carol. Pragensis, přijato/
Zpráva: Současné čínské studium historie psychologie
/pro Čs. psychologii/

Prof. Josef Brožek: Pracovní výkaz - srpen 1985
-----

1. Katedry psychologie /Hradč./
2. Katedra psychologie /prof. Janoušek/
5. Ústřední archiv ČSAV /ÚA/
6. Katedra psychologie /Hradč./
7. ÚA ČSAV
8. Fyziol. ústav, prof. Trojan /re Purkyně 1987/
9. Psychologický ústav ČSAV /M. Sedláková/
10. Dr. M. Prokopec /antropologie a psych. práce/
12. ÚA ČSAV
13. Katedra psychologie /dr. Mikšik/
14. Dr. C. Dostálek /re Purkyně 1987/
15. ILF /dr. Matějček, raná psychodiagnostika/
16. ÚA ČSAV
17. Dr. M. Prokopec /antropologie/
19. ÚA ČSAV
20. }
21. } sjezd Čs. Psychol. společnosti
22. }
23. }
26. ÚA ČSAV
27. Pedagogická fakulta, dr. V. Hrabal /poradenství/
28. Dr. Borecký /historie psychologie
29. PsÚ ČSAV /knihovna/
30. Katedra psychologie

Materiály připravené k tisku:

- článek: K ranému institucionálnímu vývoji užití psychologie
v Československu: Psychologie práce
/Pro: Psychologie v ekonomické praxi/
- článek: Czechoslovakia's early applied psychology /psychotechno-
logy/ in international context
/Pro: Revista de Historia de la Psicología /anglicky/
- Zpráva: Antropologie a raná psychologie práce /psychotechnika/
v Praze
/Pro: Psychologie v ekonomické praxi

Prof. Josef BROŽEK + pracovní výkaz - září 1985

V září hovory s kolegy a návštěvy institucí byly omezeny na minimum. Pracovní úsilí bylo zaměřeno na dokončování prací a přípravy materiálů pro zpracování po návratu.

Pracovní schůzky:

- 2. Jana Pařízková /složení těla/
- 3. Damián Kováč
- 9. Dr. Kebza /aspirantura/
Knihovna ČSAV
- 11. akademik Dostálek /ústav/
- 19. prof. Linhart
- 25. doc. dr. Černý

Semináře na PsÚ ČSAV:

- 12. Husova 4, pracovní zpráva /dr. Hlavsa, předseda/
- 19. Husova 4, Výživa a vývojová psychologie
- 19. Úvoz, Výživa a sociální psychologie

Práce připravené k tisku:

články:

- "Jindřich Matiegka /1862-1941/ o složení lidského těla".
Čs. morfologie, česky
- "J. E. Purkyně a psychologie. Stávající úkoly vědecké a nakladatelské". ČSPS
- "Integrace laboratorních a sematometrických metod pro studium složení lidského těla". Antropologie /Brno, anglicky/
- Jiné: Předmluva k italskému vydání naší "Historiografie moderní psychologie" /I. vyd., angl., 1980/

články:

- "Purkyněův pohled na psychologii? K nadcházejícímu dvoustému výročí narození J. E. Purkyně /1887/". ČSPS